

# KEMAN ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MİKRO ÖĞRETİM TEKNİĞİ YOLUYLA ELDE ETTİĞİ ÖĞRETİM BECERİLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Önder MUSTUL, Nihan YAĞIŞAN

Dr. Öğr. Üyesi, Necmettin Erbakan Üniversitesi ondermustul@hotmail.com  
Prof. Dr. Akdeniz Üniversitesi nihanyagisan@yahoo.com

## ÖZ

**Anahtar kelimeler:**  
*Mikro öğretim,  
keman öğretimi,  
öğretim becerileri*

Araştırmanın genel amacı, keman öğretmeni adaylarının mikro öğretim tekniği yoluyla elde ettiği öğretim becerilerine ve kazanımlarına ilişkin görüşlerini almak, bu görüşler ışığında tekniğin kullanılabilirliğini ve işlevselliğini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda uygulama süreci, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda bireysel çalgıları keman olan öğretmen adayları (n=7) ve Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü keman öğrencileri (n=7) ile yürütülmüştür. Öğretmen adayları uygulama sürecinde mikro öğretim tekniğinin tüm aşamalarını eksiksiz yerine getirmiştir. Uygulama sürecinin sonunda, mikro öğretim tekniğinin hangi kazanım, beceri veya davranışları ne şekilde etkilediğini ortaya koyabilmek amacıyla adaylarından "Mikro Öğretim Tekniğine İlişkin Görüş Alma Formu" yoluyla görüşleri alınmıştır. Alınan görüşlere betimsel analiz yapılmış ve toplanan verilerde öğretmen adaylarının birleştiği ortak görüşler öne çıkartılarak vurgulanmıştır. Sonuç olarak öğretmen adayları, mikro öğretim tekniğinin genel öğretmen nitelikleri kazandırmada olumlu yönde etkisinin olduğunu ve keman öğretmeniğe ilişkin beceri ve davranışlarda artış sağladığını ifade etmiştir.

## OPINIONS OF VIOLIN TEACHER CANDIDATES ON TEACHING SKILLS ACQUIRED THROUGH MICRO TEACHING TECHNIQUE

### ABSTRACT

**Keywords:**  
*Micro teaching,  
violin teaching,  
teaching skills*

The general aim of the research is to get the opinions of the violin teacher candidates about their teaching skills and achievements through micro teaching technique, and to demonstrate the usability and functionality of the technique in the light of these opinions. For this purpose, the application process of micro teaching technique was applied to Necmettin Erbakan University Ahmet Keleşoğlu Faculty of Education Fine Arts Education Department Music Education Department and individual instrument violin (n = 7) teacher candidates and Konya Çimento Fine Arts High School Music Department violin (n = 7) students. Teacher candidates have fulfilled all stages of micro teaching in the application process. Immediately after the implementation period, the opinions of prospective teachers were influenced by their own opinions on some of the teachers' skills and behaviors in the classroom and the thoughts on the micro teaching technique were determined through interview form. Descriptive analysis was performed on the opinions taken and the common opinions that were combined with the prospective teachers were emphasized. As a result, teacher candidates stated that micro teaching technique had a positive impact on overall teacher qualifications and provided an increase in skills and behaviors related to violin teaching.

Bu makale, araştırmacı tarafından 2017 yılında tamamlanan "Keman Öğretiminde Mikro Öğretim Tekniğinin Öğretme Becerilerine Etkisi" adlı doktora tezinin bir kısmından oluşturulmuştur.

## Giriş

Bir toplum olarak ilerleyebilmek ve gelişmiş ülkelerdeki refah düzeyine erişebilmek için okullarda iyi bir eğitim veriliyor olması gerektiği bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla, iyi bir eğitimin verilebilmesi ve sonucunda öğrencilerin başarılı olabilmeleri için okullardaki öğretimin niteliğinin yükseltilmesi gereklidir. Okullardaki başarı grafiği ancak nitelikli öğretmenler sayesinde yükseltilebilir. İyi öğrencilere sahip olunabilmesi için iyi öğretmenlere ihtiyaç vardır (Özyar, 2003; Seferoğlu, 2003; Aktaran: Seferoğlu, 2004). Pehlivan (2005: 17), toplumu geliştirecek niteliklere sahip bireylerin yetişmesinin eğitim sisteminin önemli bir parçası olan nitelikli öğretmenler ile mümkün olabileceğini vurgulamıştır.

İnsan yaşamının çok önemli bir bölümü uzun yıllar boyunca örgün eğitim kurumlarında geçmektedir. Farklı yaş gruplarındaki öğrencilere hizmet veren ve onların eğitim sorumluluğunu yüklenen bu kurumların temel hedefi öğrencilerin gelişimine en üst düzeyde katkı sağlamak ve onları hayata hazırlamaktır. Bu hedeflere ulaşabilmek büyük ölçüde bu kurumlardaki çalışanların niteliğine bağlıdır (Tatar, 2004).

“Öğretmen özellikleri”, “etkili öğretmenlik” veya “etkili öğretmen nitelikleri” üzerine yapılmış araştırmalara bakıldığında (Güven, 2004; Sarpkaya, 2005; Çelikten vd. 2005; Kızıltepe, 2002; Sünbül, 1996; Dilekmen vd. 2008; Şen ve Erişen, 2002; Yapıcı ve Gülveren, 2007; Seferoğlu, 2004; Tatar, 2004; Terzi, 2002; Yetim ve Göktaş, 2004; Orhaner ve Hussein, 2007; Sulak vd. 2009; Açıkgöz, 2009; Demirel, 2006; Akbulut 2006) araştırmacıların etkili öğretmen veya nitelikli öğretmen kavramlarına ilişkin pek çok ortak özellik veya davranışa değindiği görülmektedir. Kimi araştırmacıların öğretmen niteliklerini tek bir başlık altında topladıkları göze çarparken, Çelikten vd. (2005), Demirel (2006), Akbulut (2006), Orhaner ve Hussein (2007), Yetim ve Göktaş (2004), Tatar (2004) ve Sünbül (1996) öğretmen niteliklerini “kişisel nitelikler” ve “mesleki nitelikler” olarak iki grupta incelemiştir.

Öğretmenin kişiliği kısmen yetişme ile ilgilidir. Fakat kişilik doğuştan getirilen tüm özelliklerdir. Öğretmenin kişiliği ile etkileri arasında sıkı bir ilişki vardır (Yetim ve Göktaş, 2004: 545). Sünbül’e (1996: 598) göre araştırmacılar tarafından öğretmenin kişisel niteliklerine ilişkin kabul edilen ortak düşünce, bu niteliklerin kültürümüzdeki ve değerlerimizdeki tüm nitelikleri içermesi gerekliliğidir. Kişisel niteliklere ilişkin araştırmalarda en sık değinilen özelliklere göre öğretmen, adaletli ve güvenilir olmalıdır. Öğrencilerine karşı saygılı, sabırlı, güler yüzlü, sevecen, hoşgörülü, dürüst ve gerektiğinde

esprili olabilmelidir. Sorumluluk duygusu yüksek, mesleğine karşı istekli ve coşkulu bir tavır sergilemelidir. Özenli bir şekilde giyinerek öğrencilerine temiz ve titiz bir görüntü sunmalıdır. Güzel konuşabilmeli, kendisini sürekli yenilemeli ve eksiklerini gidermeye çalışmalıdır. Ayrıca öğrenciler arasındaki bireysel farklılıkları dikkate almalı ve yüksek başarı beklentisi içinde olmalıdır.

Öğretmenin taşıdığı nitelikler öğretme-öğrenme sürecinin verimliliğini etkilemektedir. Öğrencilerin derslerde başarılı olmaları, bir mesleğe yönelmeleri, hayata bakış biçimleri, yaşam felsefeleri, başkalarına saygılı-hoşgörülü kişiliğe sahip olmaları öğretmenin taşıdığı niteliklerle ve bunları sınıf içi ve dışı eğitim-öğretim etkinlikleri içerisinde verebilmesine bağlantılı olarak farklılıklar göstermektedir (Yapıcı ve Gülveren, 2007).

Öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerinden bahsedildiğinde ise akla hemen öğretmenin sınıf yönetimi sürecindeki nitelikleri, davranışları ve becerileri gelmektedir. Açıkgöz, (2009: 105) bu durumu daha da genellemiş ve etkili öğretmen özelliklerinin doğrudan sınıf içi öğretmen özellikleri olduğunu ifade etmiştir.

Nitelikli eğitim ve öğretim ortamları oluşturmak etkili bir okul ve sınıf yönetimine bağlanabildiği gibi, etkili bir okul ve sınıf yönetimi de öğretmenlerde sınıf yönetimi becerilerinin bulunmasına bağlanabilir. Bu nedenle, eğitimin kalitesi büyük ölçüde, sınıf yönetiminin kalitesine bağlıdır (Harris, 1991; Demirel, 2005; Şentürk ve Oral, 2008. Aktaran: Paliç ve Keleş, 2011: 202). Barışeri’ye (2002: 109) göre sınıf yönetimi, sınıf ortamının bir orkestra gibi yönetilmesidir. Sınıfın sosyal bir sistem olmasından ötürü sınıfın organizasyonu ve yönetimi öğretmenin sorumluluk alanına girmektedir. Öğrencinin başarısı için öğretim ile sınıf yönetimi arasındaki bağlantı önemlidir. Öğretmenin eğiticilik özelliği kadar yöneticilik özelliğinin de olması beklenir.

Erden’e (1999: 44) göre öğretmenin bir alanı ya da konuyu çok iyi bilmesi öğretimin ön koşulu olmasına karşılık başarılı bir öğretim için yeterli değildir. Öğretmen aynı zamanda bildiğini nasıl öğreteceğini de bilmelidir. Bir öğretmen herhangi bir alanda uzmanlık bilgisine sahip olabilir, fakat bununla beraber öğretmenlik mesleği ile ilgili bazı bilgi ve becerilere de ihtiyacı vardır. Öğretmenin bildiklerini öğrencilerine aktarabilmesi için yüksek seviyede öğretme becerilerine sahip olması gereklidir (Aktaran: Çelikten vd., 2005: 219). Bu becerilere en genel hatları ile değinecek olursak, öğretmen, öğrencileri ile etkili bir iletişim içerisinde olmalıdır.

Ders için iyi bir planlama yapmalı, öğrencilerinin karşısında hazır bir görüntü vermelidir. Zamanı etkili kullanılmalı, iyi bir sınıf yönetimi için disiplinli davranmalıdır. Ders sürecinde araç-gereçlerden etkili şekilde yararlanmalı, gerektiğinde yaratıcılığını ön plana çıkartmalıdır. Öğrencileri motive edebilmelidir. Ders sonunda öğretme-öğrenme sürecine ilişkin özetleme ve değerlendirme yapmalıdır.

Öğretmenlik mesleğinin hangi uzmanlık alanı veya dalı olursa olsun, öğretmenin yukarıda söz edilen niteliklere sahip olması eğitim-öğretim sürecinin kalitesi ile doğrudan ilişkilidir. Dolayısıyla bu niteliklerin, müzik öğretmenliği ve onun önemli bir boyutu olan çalgı öğretmenliği için de geçerli olduğu düşünülebilir.

## 1.2. Müzik Öğretimi, Çalgı Öğretimi ve Keman Öğretimi

Yalın ve öznlü anlamıyla müzik öğretimi, “bireye kendi yaşantıları yoluyla amaçlı olarak müziksel davranışlar kazandırma” ya da “bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla amaçlı olarak değiştirme” sürecidir (Uçan, 1996: 115). Uçan (1996: 116-117), müzik öğretiminin üç ana boyutundan (genel, özengen, mesleki) biri olan mesleki müzik öğretiminin müzik öğreticiliği dalını kendi içinde genel müzik öğreticiliği, ses/şarkı öğreticiliği, çalgı öğreticiliği ve müzik kuramları öğreticiliği şeklinde alt dallara ayırmış ve mesleki müzik öğretiminin daha çok bireysel öğretim ağırlıklı olduğunu ifade etmiştir.

Mesleki müzik öğretiminin en önemli boyutlarından birini oluşturan çalgı öğreticiliği dalı, müzik öğretmenlerinin mesleki yaşantılarında öğretimi daha etkili kılabilmesi adına üzerinde titizlikle durulması gereken bir boyuttur. Çalgı, müzik yapmak için kullanılan aletlere verilen genel addır (Say, 1992: 401). Ama bu aletler sesleri kendiliğinden değil, onu icat eden ve kullanan insanın fiziksel/ruhsal edimi sayesinde üretir (Say, 2001: 181). Çilden'e (2003) göre, çalgısında iyi yetiştirilmiş bir müzik öğretmeni gittiği her okulda rahatlıkla çalgı öğretmenliği yapabilecek yeterlikte olmalıdır.

Çalgı eğitimi, bir çalgının çalınabilmesinde uygulanan, yöntemler bütünüdür. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminde öğrencilere, çalgısını doğru bir teknikle çalma, çalışma süresini verimi artıracak şekilde ayarlama, müzik kültürlerini çalgısı yoluyla en iyi şekilde kavratma ve müzikal becerilerini artırmaya yönelik çalışmalar çalgı eğitiminin başlıca amaçlarıdır (Parasız, 2009: 19). Çalgı öğretimi ise, öğretim tanımından yola çıkılarak, “öğrencilerin çalgı çalabilme davranışları kazanabilmesi için düzenlenen planlı etkinlikler süreci” veya

“çalgı eğitiminin okulda ya da sınıf ortamında planlı ve programlı bir biçimde yürütülen kısmı” şeklinde tanımlanabilir.

Gedikli'ye (2007: 47) göre çalgılar çalınım durumlarına göre sınıflanırlar. Kimi çalgılar üflenerek, kimi çalgılar vurularak, kimi çalgılar tellerine bir ağaç yardımıyla baskı uygulayarak (sürterek, tezene veya penanın aşağı-yukarı salınımıyla), kimi çalgılar ise parmakların basmasıyla çalınır. Telli bir çalgı olan keman, “keman, viyola, viyolonsel ve kontrbas”tan oluşan yaylı çalgılar ailesinin en küçük üyesidir. Say (2001: 184), “keman” için Fransızlar’ın “violon”, İtalyanlar’ın “violino”, İngilizler’in “violin” Almanlar’ın “geige” ve Macarlar’ın “hegedü” dediğini ve “keman” sözcüğünün bize Farsça’dan geldiğini ifade etmiştir.

Keman, örgün ve yaygın eğitim kapsamında, çalgı eğitiminin yapıldığı çoğu ortamlarda sıkça öğretilen bir çalgıdır (Uslu, 2012: 2). Keman çalmayı öğrenmek ve öğretmek, diğer sanat dallarında olduğu gibi bir eğitim sürecini kapsar. Bu eğitim ve öğretimin etkili, başarılı ve kalıcı olabilmesi için birtakım ilkeler doğrultusunda olması beklenir (Yağışan, 2008: 7). Büyükaksoy’a (1997: 1) göre öğretmen, keman öğretimine ilişkin davranış ilkelerini, öğrencisinin özelliklerine göre uygulayabilecek durumda olmalıdır. Kemanın çalınmasındaki birçok davranış şekli iyi tanımlanmalı, açıklanmalı, gösterilmeli ve öğrencinin algılayıp becerebilme yeteneğine uygun olmalıdır.

Öğretmenlik mesleğinin her alanında olduğu gibi, nitelikli bir keman öğretmenin de yukarıda değindiğimiz kişisel ve mesleki niteliklerin tümüne sahip olması beklenmektedir. Şendurur’a (2001: 152) göre etkili bir keman öğretmeni, öğrenciyle iyi ilişkiler kuran, kemanı sevdiren, dersini istekli ve canlı işleyen, dersini ilginç hale getiren, öğrencilerin bireysel farklılıklarını göz önünde tutan, eleştirilere açık olan, öğrencilerine kırıcı eleştiriler yapmayan, öğrencilerin başarılarını destekleyen, yaratıcılığa özendiren, öğrenciye karşı oluşan beklentilerinde dikkatli davranan, öğrenciye güven veren ve kendine güvenen öğretmendir. Angı ve Birer’e (2013: 56) göre ise keman öğretmeni, öğrencisine öğreteceği her konuya ve verdiği her etüt/esere hâkim olmalı, öğrencide ön fikir oluşturmak için etüt/eseri çalmalı, önemli bazı pasajlarda istediği teknik-müzikal özellikleri sadece kelimelerle ifade etmekle yetinmemeli, kemanı ile de çalarak öğrencisine göstermelidir. Ancak bu şekilde öğrenci, öğretmenine hem müzikal anlamda hem de kişisel olarak saygı, güven ve hayranlık duyacaktır.

Keman öğretimine ilişkin bu becerileri öğrenebilmek,

uygulayabilmek ve kalıcı hâle getirebilmek, yalnızca teorik bilgiler yoluyla değil, uygulamaya dayalı olan her alanda olduğu gibi yaşayarak ve bizzat yaparak mümkün olabilir. Orhaner ve Hussein (2007: 68), tıp öğrencileri, hemşirelik öğrencileri, güzel sanatlarla uğraşanlar, öğretmenlik mesleğini seçenler için yaparak öğrenmenin en iyi öğrenme çeşidi olduğunu ifade etmiştir.

### 1.3. Mikro Öğretim

Öğretim yöntem ve teknikleri incelendiğinde, özünde yaparak öğrenme ve öğretim becerisi geliştirme odaklı bir uygulama olan “mikro öğretim tekniği” karşımıza çıkmaktadır. Bu teknik, öğretmenleri başlangıçta eğitmek ve daha sonra mesleki becerilerini bir hizmet ömrü süresince korumak amacıyla Dwight Allen, Robert N. Bush ve Frederick J. McDonald tarafından tasarlanmış ve Stanford Üniversitesi’nde 1963 yılında geliştirilmiştir. Allen (1980: 148) mikro öğretimi; hedeflerin, davranışların, becerilerin, öğretim sürecinin ve bu süreçte yer alan öğrenci sayısının sınırlandırılmasıyla yapılan öğretim biçimi olarak değerlendirmektedir. Moor’a (2003: 210) göre mikro öğretim, az sayıda becerinin uygulandığı veya gösterildiği, beş veya on dakika süreli, birkaç öğrenci üzerinde gerçekleşen küçültülmüş bir öğretim etkinliğidir. Küçükahmet (2014: 128) mikro öğretimi, normal öğrenme ve öğretim süreçlerinin karmaşıklığını basitleştirmeyi amaçlayan bir laboratuvar öğretim yöntemi olarak açıklarken, Aydın (2016: 240), öğretim esnasındaki zayıf ve gelişmeye açık yanların keşfedilmesi için öğretmenlere yardım eden ve düşüncelerin yansıtılmasına olanak tanıyan etkili bir araç olarak tanımlamıştır.

Günümüzde bazı araştırmacılar (Aydın, 2016); (Küçükahmet, 2014); (Yıldızlar, 2013); (Orhaner ve Hussein, 2007); (Demirel, 2006); (Moore, 2003) uygulamaya ilişkin dikkat edilmesi gereken noktaları şöyle belirtmiştir;

- Bu teknikte dersler kısa tutulur (5-20 dakika arası)
- Öğrenci sayısının az olmasına dikkat edilir (1-5 öğrenci)
- Her dersin öğretilme amacı yeterince açıklanır
- Ders verilirken zamanın ayarlanmasına çok dikkat edilir.

Mikro öğretim, “öğret-yeniden öğret” (teach-reteach cycle) çevrimi adı verilen bir sınamaya-yanılma durumu olarak da adlandırılmaktadır. Öğret-yeniden öğret çevrimi altı (6) basamaktan oluşur (Aydın, 2016: 242-243; Demirel, 2006: 113-114);

1) Verilen görevin gereklerine uygun bir mikro ders hazırlanır.

2) Belirlenen mikro ders öğretilir.

3) Öğretme işleminin ne derece başarıyla yerine getirildiğine dair sözlü, yazılı, teyp ya da video-kamera kayıtlarından dönüt alınır.

4) Alınan dönüte göre mikro ders yeniden düzenlenir.

5) Mikro ders yeniden öğretilir.

6) Öğretme işleminde gerçekleştirilen veya gerçekleştirilemeyen iyileştirmelerle ilgili sözlü, yazılı, teyp ya da video-kamera kayıtlarından dönüt alınır.

Bu araştırmada da, mikro öğretim tekniği uygulanan bir grup keman öğretmeni adayının uygulama yoluyla elde ettiği kazanımlara ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

### 1.4. Amaç

Araştırmanın genel amacı, keman öğretmeni adaylarının mikro öğretim tekniği yoluyla elde ettiği öğretim becerilerine ve kazanımlarına ilişkin görüşlerini almak, bu görüşler ışığında tekniğin kullanılabilirliğini ve işlevselliğini ortaya koymaktır. Bu genel amaç, araştırma verilerini ve sonuçlarını elde edebilmek için aşağıdaki iki bölümde ele alınmıştır;

1- Öğretmen adaylarının mikro öğretim tekniği yoluyla elde ettiği öğretmenlik mesleğine ilişkin genel kazanımlarını (iletişimini, dersi planlayabilmesini, süreyi kullanabilmesini, yaratıcılığını, ders disiplini sağlayabilmesini, araç-gereç kullanabilmesini);

2- Öğretmen adaylarının mikro öğretim tekniği yoluyla elde ettiği keman öğretmenliğine ilişkin özel kazanımlarını (keman çalışma motivasyonunu, keman öğretmenliğine yönelik özgüvenini, müzik dilini kullanabilmesini, keman çalma becerisini, keman öğretmenliğine yönelik düşüncelerini) kendi görüşleri yoluyla tespit etmektir.

### Yöntem

Araştırma, nitel bir çalışmadır. Verilerinin toplanabilmesi için nitel araştırmalarda sıklıkla kullanılan “gözlem”, “görüşme” ve “doküman incelemesi” tekniklerinden görüşme formu yardımıyla görüş alma yoluna gidilmiştir. Görüşme formu, benzer konulara yönelmek yoluyla değişik insan-

lardan aynı tür bilgilerin alınması amacıyla hazırlanır (Patton, 1987: 111. Aktaran: Yıldırım ve Şimşek, 2006: 122).

## 2.1. Verilerin Toplanması ve Analizi

Keman öğretmeni adaylarının, araştırmada uygulanan mikro öğretim tekniği yoluyla ne gibi kazanımlar elde ettiğini tespit etmek amacıyla, yapılandırılmış “Mikro Öğretim Tekniğine İlişkin Görüş Alma Formu” hazırlanmıştır. Yapılandırılmış görüşme tekniğinde araştırmacı tarafından önceden belirlenen sorular ilgili kişiye kısa bir zaman içinde sorulur ve ondan yanıtları alınarak kaydedilir. Yanıtlayan kişinin sorular üzerinde herhangi bir etkisi yoktur. Denetim araştırmacının tekelindedir. Araştırmacı etken, yanıtlayıcı edilegendir (Sönmez ve Alacapınar, 2018: 185). Hazırlanan görüş alma formunun soruları iki bölüm altında toplanmıştır. Birinci bölümde “öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin genel kazanımlarına”, ikinci bölümde ise “öğretmen adaylarının keman öğretmenliğine ilişkin özel kazanımlarına” yönelik görüşlere yer verilmiştir. Alınan görüşlere betimsel analiz uygulanmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Görüşülen veya gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 224).

## 2.2. Çalışma Grubu ve İşlem Basamakları

Araştırmada, Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda bireysel çalgısı keman olan öğretmen adaylarına (n=7) 5'er oturum mikro öğretim tekniği uygulanmıştır. Yapılan bazı araştırmalara bakıldığında (Kazu, 1996; Külahçı, 1994) uygulama sürecinde gerçek öğrenciler ile çalışamamanın bazı olumsuz yanları olduğuna ilişkin bulgulara rastlanmıştır. Benzer bir durumla karşılaşmamak amacı ile her öğretmen adayı için Konya Çimento Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü’nde bireysel çalgısı keman olan gerçek öğrenciler (n=7) araştırmaya dâhil edilmiştir. Böylelikle her öğretmen adayının bire bir ders yapabilmesi için gerekli şartlar oluşturulmuştur.

Uygulamalar, araştırmacının fakülte bünyesindeki ders odasında yapılmıştır ve her öğretmen adayının 4 günde 1 ders yapabilmesi yönünde programlanmaya çalışılmıştır. Mikro öğretim tekniğinin özü gereği dersler kısa tutulmuş ve 15 dakika ile sınırlandırılmıştır. Adaylar sadece kendi öğrencisi ile 5 oturumda toplam 10 ders yapmıştır. (Öğretmen

adayları her oturumda 2 ders yapmıştır. Bunun sebebi, mikro öğretim tekniğinin öğret-yeniden öğret çevriminin uygulanmış olmasıdır). Tüm öğretmen adaylarının süreci gözlemleyebilmeleri için aynı anda ders odasında bulunmaları sağlanmıştır. Uygulama sonunda öğretmen adaylarına “Mikro Öğretim Tekniğine İlişkin Görüş Alma Formu” verilmiştir. Adaylardan, yapılan uygulamanın kazanımlarına ilişkin görüşlerini yazmaları istenmiştir.

## Bulgular ve yorum

### 3.1. Birinci Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

**Tablo 1**  
Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının iletişim becerilerini etkileme durumu

Alınan Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	7
Akıcı bir dil kullanmaya çalıştım	3
Beden dili kullanmaya çalıştım	2
Derslerde güçlü bir ses tonuyla konuşmaya başladım	1
Mesleki donanımın iletişim konusundaki önemini anladım	1
Becerilerim geliştikçe iletişime yönelik güven duygum arttı	1

Tablo 1’de görüldüğü gibi; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin iletişim becerilerini olumlu yönde etkilediği görüşünü belirtmiştir. Adaylar, uygulama sürecinde akıcı konuşmaya (n=3) ve beden dili kullanmaya çalıştığını (n=2), derslerde güçlü bir ses tonu ile konuşmaya başladığını (n=1), mesleki donanımın iletişimi kolaylaştırdığını (n=1) ve becerileri geliştikçe güven duygularının arttığını (n=1) ifade etmiştir.

ÖA1 - “Olumlu yönde etkilediğini söyleyebilirim. Çalışma sürecinde ilk günlerdeki kaygılarımdan yavaş yavaş kurtuldum. Elbette ki donanımlı olmanın iletişim konusunda çok önemli yarar sağladığını çalışma sürecinde daha iyi gözlemleyebildim. Çünkü öğretmenlik mesleğine yönelik bilgilerim sayesinde öğrenci ile iletişimim çok daha rahat oldu.”

ÖA5 - “İlk ders ile birlikte öğrencimin belli kazanımlar elde etmesini amaçlamıştım. Güzel iletişim sağlayabilmek için etkin, anlaşılır, akıcı bir dil kullanmaya özen gösteriyordum ve bu sayede iletişim becerimin arttığını hissettim. Topluluk karşısında da zamanla kendimi daha iyi ifade etmeye başladım.”

Öğretme-öğrenme sürecinde etkili ve olumlu bir iletişim ortamının oluşması için öğretmen-öğrenci ilişkisi oldukça önemlidir. Yukarıdaki görüşlere bakıldığında öğretmen adaylarının, sınıf için iletişimi sağlama sürecinde ağırlıklı olarak sözlü ve sözsüz iletişim becerilerini güçlendirmeye yönelik bir çaba içerisine girdiği görülmektedir. Ayrıca, etkili bir

ses tonunun yalnızca eğitim alanında değil, kullanıldığı her ortamda etkililiğini düşünecek olursak öğretmen adaylarının sınıf içerisinde bu konuyu dikkate almış olmaları şaşırtıcı değildir. Mesleki bilgi ve becerisi yüksek olan, alanında uzman öğretmenler gibi adayların da mesleki donanımlarının güçlü olması ve bu yöndeki gelişimleri özgüven seviyesini doğal olarak yukarıya taşımıştır.

**Tablo 2**

**Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının dersi planlayabilme becerilerini etkileme durumu**

Alman Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	7
Öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyi plan için belirleyici oldu	4
Plan yapmak süre kullanımını olumlu yönde etkiledi	4
Önceki dersler ile bağlantı kurmak dersi verimli kıldı	1
Planlı yapılan ders öğretmene kolaylık sağlıyor	1

Tablo 2'ye bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin dersi planlayabilme becerilerini olumlu yönde etkilediği görüşünü belirtmiştir. Öğretmen adaylarına göre, öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyi dersi planlamada oldukça belirleyici olmuştur (n=4). Adaylar, dersi planlı yürütmenin süreyi de etkili kullanabilmek adına faydalı olduğunu (n=4), önceki dersler ile bağlantı kurmanın dersi daha verimli hale getirdiğini (n=1) ve planlı yapılan bir dersin öğretmene kolaylık sağlayan bir durum oluşturduğunu (n=1) ifade etmiştir.

ÖA2 - "Derse gelmeden önce mutlaka geçen derste ki notlarıma bakıp ona göre plan yaparak geliyordum. Dersi verimli geçirmek için öğrencinin çalışmasına, hazır bulunuşluğuna göre dersimiz yeniden şekil alıyordu. Her derste bağlantılı olarak öğrendiklerimi uygulamaya çalışıyordum. İlk derslerde süreyi verimli kullanıyordum ama doğru planlama ile bu sorunun ortadan kalktığını gördüm."

ÖA7 - "Öğrencinin seviyesine göre bir planlama yapmak, ders içerisinde hedeflenen konunun zamana sığdırılması açısından önemli. Son derslere doğru planlama becerimin arttığını ve bu nedenle zaman kullanımıyla ilgili de hiçbir problem yaşamadığımı düşünüyorum."

Eğitim-öğretim süreçlerinde her öğrencinin bireysel farklılıklarının olduğu unutulmamalı ve bu durum öğretmenler tarafından göz önünde bulundurulmalıdır. Yukarıdaki görüşlere göre, öğrencilerin öğrenmeye karşı tepkilerini doğru şekilde tespit edebilmek, öğretmenler açısından dersin planlanma sürecini kolaylaştırmaktadır. İyi bir planlama, öğretmenler için önemli bir yol haritasıdır. Öğretmenin öğret-

me-öğrenme sürecini önceden planlamış olması, zamanın da kontrollü ve doğru kullanılabilmesini sağlayacaktır.

**Tablo 3**

**Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının süreyi kullanabilme becerilerini etkileme durumu**

Alman Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	7
İlk derslerde süreyi ayarlayamadım	2
Derslerin kısa olmasından ötürü süreyi ayarlayamadım	1
İlerleyen derslerde çabuk düşünerek konuyu kısa ve net anlattım	2
İlerleyen derslerde süreyi daha etkili kullanabildim	2
Süreyi etkili kullanma çabam dersi planlamamı da olumlu etkiledi	2

Tablo 3'e bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin süreyi kullanabilme becerilerini olumlu yönde etkilediği görüşünü belirtmiştir. Öğretmen adayları, çalışmanın ilk evrelerinde süreyi ayarlayamadığını (n=2), bu durumun ders süresinin kısıtlı olmasından kaynaklandığını (n=1) fakat çabuk düşünerek kısa ve net anlatımlar sayesinde (n=2) ilerleyen derslerde süreyi daha etkili kullanabildiğini (n=2) ifade etmiştir. Ayrıca adaylar, süreyi etkili kullanabilme çabasının dersi planlayabilme becerilerine de olumlu etkisinin olduğunu (n=2) ve öğrenci dönütleri için belirli bir süre ayrılması gerektiğini (n=2) söylemiştir.

ÖA1 - "Ders esnasında sık sık süreyi kontrol etmekten kaçındım. Bu yüzden başlarda süreyi ayarlama konusunda sıkıntı yaşadım, ancak kısa ve net anlatımlar ile süre konusundaki problemlerin ortadan kalktığını fark ettim. Öğrenciden dönüt almak için yeterli zamanı tanıdığımı düşünüyorum. Dersi planlama ve süreyi ayarlama konusunda oldukça tecrübe kazanmamı sağlayan bir çalışma oldu."

ÖA2 - "Ders süresini iyi kullanmak konusunda çalışmanın başlarında sıkıntı yaşıyordum. Ders süresi çok dikkat ettiğim bir konu değildi ama sonradan farkına vardım ki anlatacağım konular yetişmiyor, bazı şeyler eksik kalıyordu. Çalışma sayesinde gün geçtikçe ders süresini daha iyi kullanabilmeye başladım."

Eğitim-öğretim sürecinin her kademesinde ders sürelerinin ilgili birimlere göre farklılıklar gösterdiği bilinmektedir. Bu doğrultuda öğretmenlerin mevcut şartlara uygun sınırlılıklar içerisinde bulunması önemlidir. Öğretmenlerin ilk mesleki deneyimlerinde süre kullanımı ile ilgili sorunlar yaşaması olağan bir durumdur. Mikro öğretim uygulamalarında da sürenin kısa tutulması ilk derslerde öğretmen adaylarının zorlanmalarına neden olmuştur. Görüşlere göre, öğretme-öğrenme sürecine yönelik yapılacak etkili bir hazırlık, zamanı doğru kullanabilme, çabuk düşünebilme ve amaca

yönelik kararlar alabilme konusunda öğretmenlere kolaylık sağlayacaktır.

**Tablo 4**

**Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının sınıf içi yaratıcılık becerilerini etkileme durumu**

Alman Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	7
Konuları yaşamla ilişkilendirmeye çalıştım	5
Kavramları somutlaştırmak için hayal gücümü kullandım	1
Öğrencinin yaşını ve ilgi alanlarını göz önünde bulundurdum	1
Akılda kalıcı örneklere yöneldim	2
Diğer adayları izlerken yaratıcı fikirler ortaya çıktı	1

Tablo 4' e bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin sınıf içi yaratıcılık becerilerini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Adaylar, keman derslerinde bazı soyut anlatımların öğrenciler tarafından kolayca kavranamamasından ötürü hayal güçlerini kullanarak (n=1) konuları yaşamla ilişkilendirmeye çalıştığını (n=5) ve bu sayede anlatılmak istenenleri somutlaştırdığını, öğrencilerin yaşlarını ve ilgi alanlarını göz önünde bulundurarak (n=1) akılda kalıcı örneklere yöneldiğini (n=2) ve diğer öğretmen adaylarını izlerken de yaratıcı düşünmeye yönelik fikirler ortaya çıktığını (n=1) ifade etmiştir.

ÖA1 - Aslında öğrencinin seviyesine inerek ona anlatılmak istenen meselenin somutlaşması için hayal gücünüzü zorluyorsunuz ve git gide yaratıcılık konusunda gelişim kaydediyorsunuz. Mikro öğretim çalışmasında bu durumun sık tekrarlanması güncel örnekler vererek konuyu somutlaştırmam açısından faydalı olmuştur.

ÖA4 - Mikro öğretim çalışmasında öğrencinin ilgisini çekmek ve öğrencinin daha kolay anlamasını sağlamak için teknik kavramları yaşamla bağdaştırmaya çalıştım.

Öğretmenlerin konu alan bilgisi yeterlikleri öğretim-öğrenme sürecinde karşılaşılabilecek bazı karmaşık durumların çözümü için yeterli olmayabilir. Bu süreçte öğretim etkinliklerinin tamamı somut kavram veya davranışlar içermez ve öğrenciler için anlaşılması zor bir hâle dönüşebilir. Bu düşünceye dayanarak öğretmen adaylarından mikro öğretim tekniği uygulamalarında yaratıcılığını kullanması beklenmiştir. Yukarıdaki görüşler ışığında adaylar, öğrenmeyi kolaylaştırmak ve kalıcı hâle getirebilmek için gerçek yaşantılardan örnekler sunmaya çalışmış, hayal gücünü kullanarak yaratıcı bir yaklaşıma yönelmiştir.

**Tablo 5**

**Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının ders disiplini sağlayabilme becerilerini etkileme durumu**

Alman Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	7
Kısıtlı ders süresi belirli bir disipline yöneltti	4
Çabuk hareket etmeye çalıştım	3
Etkili süre kullanımı için gereksiz konuşmamaya çalıştım	1
Hataların düzeltilmesi durumuna önem verdim	3
Dönütler için ayırdığım süreye önem verdim	2
Dikkati sürekli tutmak açısından faydalı oldu	1

Tablo 5'e bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin ders disiplini sağlayabilme becerilerini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Adaylar, ders süresinin kısıtlı olmasından ötürü (n=4) çabuk hareket etmeye (n=3) ve gereksiz konuşmalardan kaçınarak süreyi etkili kullanmaya (n=1) çalıştığını, öğrencinin hatalarını düzeltilmesine (n=3) ve dönütlere ayrılan süreye önem verdiğini (n=3) ve dikkati sürekli tutabilme açısından uygulamayı etkili bulduğunu (n=1) ifade etmiştir.

ÖA1 - "Kısıtlı olan ders süresinden dolayı, çabuk hareket etmeye ve net ifadeler kullanmaya gayret ettim. Gereksiz konuşmalardan kaçınmak ve dönüt için gerekli süreyi aşmamaya özen göstererek ders disiplinini sağlamaya çalıştım. Öğrenciyi doğru ve çabuk yönlendirebilme becerime oldukça katkı sağladığını düşünüyorum."

ÖA4 - "Mikro öğretim çalışmasıyla ders disiplini sağlamada oldukça geliştiğimi fark ettim. Çalışmanın başlarında süreyi de kontrol edemediğim için ders sadece benim öğrenciye anlattığım kadarıyla kalıyordu. Yanlış davranışları düzeltme veya dönüt alma dersin son zamanlarına kalıyordu ve etkili olmuyordu. Bu çalışmayla dersleri daha disiplinli hale getirir oldum."

Hangi meslek grubunda olursa olsun, belli kurallar çerçevesinde ulaşılmak istenen hedeflere yönelik amaçların belirlenmesi başarıya giden yolda kolaylık sağlayacaktır. Eğitim programlarının uygulanabilmesi için de bazı kurallara uygun davranışlar sergilenmelidir. Yukarıdaki görüşlere göre öğretmen adayları, sınıf yönetimi becerilerine ilişkin ders disiplini konusunda sürenin verimli kullanılması ve bu doğrultuda öğrencilerin geribildirimlerini önemseyerek oyalanmadan dersin işlenişinin sağlanması gerektiğini düşünmüştür. Görülmektedir ki adaylar, ders disiplini sağlayabilme kavramından ağırlıklı olarak zamanı etkili kullanabilmeye ilişkin bir çıkarımda bulunmaktadır.

Tablo 6

Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının araç-gereç kullanabilme becerilerini etkileme durumu

Alman Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	6
Bu uygulama ile birlikte metronomu daha çok kullanmaya başladım	3
Bu uygulama ile birlikte aynayı daha çok kullanmaya başladım	3
Bu uygulama ile birlikte reçine kullanımına dikkat etmeye başladım	2
Bu uygulama ile birlikte akort cihazını daha çok kullanmaya başladım	1
Bu uygulama ile birlikte nota sehpasını daha çok kullanmaya başladım	1
Bu uygulama ile birlikte saati daha çok kullanmaya başladım	1
İhtiyaca göre farklı araç-gereçlere yöneldim	2
Araç-gereçleri bilinçli kullanmaya başladım	1
Araç-gereçlerin dersten önce hazır edilmesi önemli	1

Tablo 6'ya bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (n=6) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin araç-gereç kullanabilme becerilerini olumlu yönde etkilediği görüşünü belirtmiştir. Adaylar, bazen kendi kişisel çalışmalarında dahi ihmal ettikleri metronom (n=3), ayna (n=3), reçine (n=2), akort cihazı (n=1), nota sehpası (n=1), ve saat (n=1) gibi araç-gereçleri uygulama sürecinde daha yoğun kullanmaya başladığını, bunların yanı sıra öğrencinin ihtiyaçlarına göre derslerde pek çok araç-gerece de yer verdiğini (n=2), araç-gereçleri daha bilinçli kullanmaya başladığını (n=1) ve etkili süre kullanımı için araç-gereçlerin dersten önce hazır edilmesinin doğru olacağı (n=1) görüşlerini bildirmiştir.

ÖA4 - "Açıkçası kendi çalışmalarımdaya reçine sürmeyi, ayna karşısında çalışmayı, nota sehpasının karşısında doğru durmayı, metronomu kullanmayı ihmal ediyordum. Bu sayede olumlu yönde gelişme oldu, araç gereçleri daha bilinçli kullanmaya başladım."

ÖA6 - "Dersten çalınacak zamanın ortadan kalkması ve ders süresinin etkili bir biçimde kullanılması adına araç-gereçleri önceden hazırlamanın önemli olduğunu, ders öncesi hazırlık yapma gerekliliğini daha iyi anlamış oldum."

Öğretimin yapıldığı sınıf ortamlarında bilgiyi aktarma veya problem çözme aşamasında eğitim araç-gereçlerine fazlasıyla ihtiyaç duyulmaktadır. Yukarıdaki görüşlerden de anlaşıldığı üzere, öğretmenler dersin hedeflerine ulaşabilme için ihtiyaca yönelik görsel-işitsel materyallerden faydalanmalıdır. Mikro öğretim tekniği uygulamaları sürecinde de adaylar bu yönde bir tutum sergilediğini ifade etmiştir. Eğitim materyallerinin sınıf içerisinde planlı ve amaçlarına yönelik kullanılması, kolay ulaşılabilir olması ve öğrencilerin kullanım becerisine uygun seçilmesi öğretim sürecindeki zorlukların aşılmasını sağlayacak ve öğrenmeyi daha etkili hâle getirecektir.

### 3.2. İkinci Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 7

Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının keman çalışma motivasyonunu etkileme durumu

Alman Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Artırdı)	7
Sorumluluk hissederek keman çalışmaya başladım	4
Keman çalışmalarımı çok daha dikkatli yapmaya başladım	4
Keman çalışmalarımdaya detayları önemsemeye başladım	1
Keman çalışmalarımdaya titiz davranmaya başladım	1
Keman çalışmalarımdaya temiz çalmaya gayret ettim	2
Keman çalışmalarımdaya gerçek tempoya yakın çalmaya gayret ettim	2
Keman çalışmalarımdaya bütün halde çalmaya gayret ettim	1

Tablo 7'ye bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin keman çalışma motivasyonunu olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Adaylar, kendilerini sorumlulukları olan gerçek bir öğretmen gibi hissederek (n=4) kişisel çalışmalarını çok daha dikkatli (n=4), detaylı (n=1) ve titiz (n=1) yapmaya başladığını ve bu sayede temiz (n=2), gerçek tempoya yakın (n=2) ve bütün olarak çalmaya gayret ettiğini (n=1) ifade etmiştir. Ayrıca öğretmen adayları, bu süreçte kendilerini değerlendirip öz yeterlilik durumlarını gözden geçirdiklerini (n=2) de belirtmiştir.

ÖA3 - "Elbette ki öğretmen konumunda olmak daha farklı bir sorumluluk hissettiriyor. Keman çalma esnasında yapılan çalışmaları daha dikkatli ve titizce irdeliyor, öğrenci için hedeflediğiniz kazanımları sürekli olarak ön planda tutuyor, örnek teşkil ettiğiniz için yanlış bir şey öğretmekten kaçınıyorsunuz. Öğrencinin öğretmene çok şey öğrettiğini düşünüyorum. Mikro öğretim çalışması keman çalışma motivasyonumu olumlu yönde etkileyen bir çalışma olmuştur. Bunu izlenimlerime dayanarak açıkça ifade edebilirim."

ÖA4 - "Öğrencime daha iyi bir model olmaya ve çalışacak eserleri, etütleri daha temiz çalmaya yönelik sorumluluk hissettim. Bu sebeple keman çalışma motivasyonumun yükseldiğini düşünüyorum."

Uygulamaya dayalı alanlarda motivasyon yadsınmaz bir öneme sahiptir. Çalgı öğretimi sürecinde de öğretmenin gerek öğrenciyi, gerekse kendisini motive etmesi düzenli çalışma alışkanlıklarının sağlanabilmesi açısından oldukça önemlidir. Öncelikle öğretmenin doğru uygulamalar ile öğrencilerine model olabilmesi, bunun için de düzenli çalışma alışkanlıklarından uzaklaşmaması gerekmektedir. Görüşlere bakıldığında öğretmen adayları uygulama sürecinde öğrencilerine karşı sorumluluk hissederek dikkatli bir keman çalışma sürecine girdiğini vurgulamıştır. Ayrıca adaylar, etütleri/eserleri gerçek tempolarına yakın ve bütün halde çalmaya yönelik gayret gösterdiğini ifade etmiştir. Geline bu noktada



öğrencilerin öğretmen adaylarına doğal bir motivasyon sağladığını da söylemek mümkündür.

**Tablo 8**

**Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının keman öğretmenliğine yönelik özgüvenini etkileme durumu**

Alınan Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Artırdı)	7
Bu çalışmayla beraber keman öğretmenliği yapmaya yönelik inancım arttı	3
Mevcut becerilerimi tespit edebildim	2
Mevcut eksiklerimi tespit edebildim	2
Kendi dersimi izlemek ve gözlem yapmak kaygılarımı ortadan kaldırdı	1
Çalışmanın en önemli getirisi özgüven kazanmam olmuştur	2

Tablo 8'e bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin keman öğretmenliğine ilişkin özgüveni artırdığına yönelik görüş belirtmiştir. Adaylar, çalışma sürecinin sonunda keman öğretmeni olabileceklerine yönelik inançlarının arttığını (n=3), donanımlarındaki mevcut becerileri (n=2) veya eksik yönleri (n=2) tespit edebildiğini, kendi derslerini tekrar izleyip gözlem yapabilmiş olmanın kaygıları ortadan kaldırdığını (n=1) ve uygulamanın en önemli getirisinin öğretmenlik mesleğine yönelik özgüven kazanımı olduğunu (n=2) ifade etmiştir.

ÖA2 - "Bu çalışmanın bana en önemli getirisi keman öğretmenliğine yönelik özgüven kazanımı olmuştur. Bu konuda neredeyse hiç özgüvenim yoktu. Mesleğe yönelik bilgilerimin ne kadar yeterli ne kadar yetersiz olduğunun farkında değildim. Çalışma sayesinde bunun farkına vardım, eksiklerimi çalışma ilerledikçe kapatmaya çalıştım.

ÖA6 - "İlk defa keman öğretmeni olma hissini bu çalışmada tattım. Keman eğitimi ile eğitim fakültesinde aldığımız dersler uygulamada çok farklı, öğrenci ile karşı karşıya gelerek bildiklerimizi öğretmek çok daha farklı bir durum. Keman öğretiminin ayrı bir yeti olduğunu düşünüyorum. Bu çalışma hem özgüvenimi hem de mesleki yaşantımda öğrencilerim ile olumlu iletişim için zemin hazırladı."

Bireylerin mesleki yeterliklerine yönelik inancı elbette ki donanımları ile paralellik göstermektedir. Alanında uzman, nitelikli keman öğretmenleri için de benzer bir düşünceyi ifade etmek yanlış olmayacaktır. Öğretmen adaylarından alınan görüşlere göre mikro öğretim tekniği ile yapılan keman dersleri adayların keman öğretmeni olabileceği yönündeki inancını artırmıştır. Bu durumun, adayların mevcut bilgi ve becerilerindeki olumlu/olumsuz yönleri fark ederek ve eksiklerini gidererek donanımlarını güçlendirmesi ile ortaya çıktığı söylenebilir.

**Tablo 9**

**Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının müzik dilini kullanabilme becerisini etkileme durumu**

Alınan Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	6
Uygulama sürecinde müzik işaret ve terimlerini etkin kullanmaya çalıştım	2
Bilmediğim terimleri öğrendim, açıkladım, uyguladım	1
Zamanla becerilerim gelişti, pekişti ve kalıcılık sağladı	3
Donanımlı bir müzik öğretmeni müzik dilini kullanabilmeli	1
Uygulamanın önemli bir katkısının olduğunu düşünmüyorum	1

Tablo 9'a bakıldığında; araştırmaya katılan öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu (n=6) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının müzik dilini kullanabilme becerilerini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Adaylar, uygulama sürecinde müzik işaret ve terimlerini etkin bir şekilde kullanmaya çalıştığını (n=2), bilmedikleri terimleri öğrendiğini, açıkladığını ve uyguladığını (n=1), zamanla becerilerinin pekişerek kalıcılık sağladığını (n=3) ve donanımlı bir müzik öğretmeni olabilmek için müzik diline hâkim olunması gerektiğini ifade etmiştir (n=1). Bu görüşlerin aksine, donanımlı bir öğretmenin müzik dilini kullanabilmesinin herhangi bir çalışma yöntemine bağlı olmadığı da söylenmiştir (n=1).

ÖA3 - "Müzik dilini kullanmak bu çalışmaya kadar çok sık yaptığım bir şey değildi. Derslerimde kullanacağım terimleri müzik diliyle yapmıyordum. Bu çalışmayla müzik dili kullanarak daha donanımlı bir öğretici olmam gerektiğini anladım."

ÖA6 - Öğrenciye anlatırken, terimleri açıklama, eksik bildiklerim varsa öğrenme, anlatma ve uygulama yönünde kendimi geliştirdi. Terimleri açıklayıp uygularken kendi becerilerimde kalıcılık sağladı ve kullanabilme becerimi artırdı. En güzel yönü benim de bilmediklerimi öğrenmemdi.

Müzik eğitimi alanında gerek teorik gerekse uygulamaya dayalı derslerde evrensel müzik işaret ve terimlerinin kullanıldığı bilinmektedir. Keman öğretimi sürecinde de bu işaret ve terimlerle sıklıkla karşılaşmaktadır. Bu durumda öğretmenler, ilgili işaret ve terimlerin ne anlama geldiğini ve nasıl uygulandığını öğrencilere açıklayarak göstermelidir. Öğretmen adayları, keman öğretiminde yapılan mikro öğretim tekniği uygulamaları sürecinde müzik dilini etkin kullanmaya çalıştığını ve uygulama süreci boyunca bu yöndeki becerilerin geliştiğini, pekiştiğini ve kalıcı hâle geldiğini ifade etmiştir.

**Tablo 10**  
Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının keman çalma becerisini etkileme durumu

Alınan Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi (Geliştirdi)	7
Öğretmen rolü entonasyona yönelik kontrolümü artırdı	3
Öğretmen rolü teknik davranışlara yönelik kontrolümü artırdı	2
Keman çalmaya yönelik <u>konsantrasyonum</u> arttı	2
Öğrencime çalarak gösterme durumu dikkatimi sürekli tuttu	2

Tablo 10'a göre, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin keman çalma becerisini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Adaylar, öğretmen hissiyatı ile entonasyona (n=3) ve teknik davranışlara (n=2) yönelik daha kontrollü olduğunu, keman çalmaya yönelik konsantrasyonlarının arttığını (n=2) ve öğrenciyeye çalarak gösterme durumunun dikkatlerini sürekli tuttuğunu (n=2) ifade etmiştir.

ÖA4- "Mikro öğretim çalışması sürecinde öğrenciden beklentilerimi önce kendim uygulamaya çalıştım. Temiz ve doğru teknik davranışlar ile çalmaya gayret ettim. Bu anlamda faydalı olduğunu söylemek mümkün."

ÖA5 - "Daha dikkatli keman çalmaya başladım. Çalışırken de bölüm bölüm, yapamadığım yerlerin üzerinde durarak daha bilinçli çalışmaya gayret ettim. Ne çalışırsam atlamadan, tane tane ve içime sinerek öğretmen edasıyla çalışmaya yöneldim. Bu sayede keman çalma becerimde olumlu yönde gelişmeler yaşadım."

Keman çalma, zihinsel hazırlık gerektiren, farklı kas gruplarının kullanılması yoluyla duygu ve düşünceleri ifade etmeye yönelik bir davranıştır. Bu davranışların gelişimi ve kalıcılığı düzenli yapılacak çalışmalar sonucunda meydana gelebilir. Öğretmen adayları, mikro öğretim uygulamaları sürecinde temiz ve doğru teknik davranışlar sergileyerek keman çalmaya özen göstermiştir. Bu durum adayların sürekli olarak öğrencisi, diğer öğretmen adayları ve araştırmacı huzurunda ders yapma zorunluluğundan ötürü ortaya çıkmış olabilir. Ayrıca keman çalmak yüksek konsantrasyon gerektirdiği için aday öğretmenlerin dikkatlerini yukarıda tutmaya çalışmış olmaları da sevindirici bir bulgudur.

**Tablo 11**  
Keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının keman öğretmenliğine yönelik düşüncelerini etkileme durumu

Alınan Görüşler	n
Olumlu yönde etkiledi	7
Keman öğretmenliğine yönelik <u>motivasyonum</u> arttı	3
Keman öğretmenliğini sevdim	4
Bir şey öğretebilmek gurur verici	4
Keman öğretmenliğine daha da yaklaştım	3
Keman öğretmenliği öğrenmeye ve eleştiriye açık olmalı	2
Keman öğretmenliğine karşı hevesim arttı	1

Tablo 11'e göre, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının tamamı (n=7) keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin keman öğretmenliğine yönelik düşüncelerini olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Adaylar; yapılan çalışmanın keman öğretmenliğine yönelik gerek motivasyonlarını (n=3) gerekse sevgi (n=4) ve heveslerini (n=1) arttırdığını, öğretebilme duygusunun gurur verici olduğunu (n=4), bu duygunun keman öğretmenliğine olumlu bakmalarını ve mesleğe daha da yaklaşımlarını sağladığını (n=3) ifade etmiştir. Ayrıca adaylar, keman öğretmenliğinin öğrenmeye ve eleştiriye açık olması gerektiği (n=2) yönünde görüş bildirmiştir.

ÖA1 - "Keman öğretmenliğinin eleştiriye de açık olması gerekliliği üzerinde düşünmeme sebep oldu. Öğretmenler de devamlı kendini geliştirmeli fikri ortaya çıktı bende. Bu mesleği sevmemin yanında motivasyonumu da artırdı."

ÖA3 - "Gerçekten bir şey öğrettiğinizi hissetmek gurur verici. Bu çalışmanın kattığı bir şey mi emin değilim ama sonuçta sizden bir şeyler öğrenmek isteyen bir öğrenciyeye faydalı olduğunuzu görebilmek, hissedebilmek oldukça tatmin ve motive edici bir durum. Keman öğretmenliğinin nasıl bir durum olduğunu pratikte iyice kavramış oldum. Mikro öğretim çalışması keman öğretmenliğine iyice ısınmamı sağladı."

Öğretmenlik mesleğinin en temel amacı öğretebilmektir. Bu genel amacın gerçekleşmesi öğretmenler için önemli bir başarı olarak görülebilir. Yukarıdaki görüşlere göre öğretmen adaylarının uygulama sürecinde bu amaca ulaştığını hissetmesi, yaptığı işe duygusal olarak daha da yaklaşmasını ve bağlanmasını sağlamıştır. Bu nedenle öğretimin olumlu sonuçlanması ile birlikte adayların kendileri ile gurur duyması ve mesleğe ilişkin motivasyonunun artması şaşırtıcı değildir. Mikro öğretim tekniğine dayalı yapılan keman derslerinin öğretmen adaylarının keman öğretmenliğine ilişkin düşüncesini olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

## Sonuç ve Tartışma

### 4.1. Birinci Amaca İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Mikro öğretim tekniği uygulaması sonucunda öğretmen adaylarından, uygulamanın etkili bir öğretilerde bulunması gerektiği düşünülen bazı mesleki becerileri geliştirmeye yönelik katkısına ve hangi kazanımlara ne yönde etki ettiğine ilişkin görüşler alınmıştır. "Mikro Öğretim Tekniğine İlişkin Görüş Alma Formu" yoluyla alınan görüşlere göre keman öğretiminde uygulanan mikro öğretim tekniğinin, öğretmen adaylarının "iletişim", "dersi planlayabilme", "süreyi kulla-

nabilme”, “sınıf içi yaratıcılık”, “ders disiplini sağlayabilme” ve “araç-gereç kullanabilme” becerilerini olumlu yönde etkilediğine ilişkin sonuçlara ulaşılmıştır.

Öğretmen ve öğrenci arasında kurulacak güçlü bir iletişim ortamı, eğitim-öğretim sürecinde ortaya çıkabilecek sorunların çözümü açısından önemli avantajlar sağlayabilir. Bu genel düşünceden hareketle keman derslerinde uygulanan mikro öğretim tekniği yoluyla öğretmen adaylarının iletişim becerileri geliştirilmeye çalışılmıştır. Adaylardan alınan görüşler doğrultusunda uygulamanın bu yönde başarılı olduğunu söylemek mümkündür. Mikro öğretim tekniği uygulayarak iletişim becerileri kazandırmayı amaçlamış ve becerilerin gelişmesi yönünde olumlu sonuçlar ortaya koymuş çalışmalar da Bulut (2015), Duban ve Fidan (2015), Atav (2014), Sevim (2013), Erdem vd. (2012), Umuzdaş (2010), Peker (2009) araştırmanın bu sonucunu desteklemektedir. İletişim becerilerine ilişkin bu genel sonuçla birlikte adaylar, mikro öğretim tekniği uygulama sürecinde derslerde daha akıcı konuşmaya çalıştığını ifade etmiştir. Bu sonucu destekleyen Bulut (2015), Aydın (2013), İsmail (2011) ve Kuran’da (2009) öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamaları sonucunda konuşma becerilerinde olumlu yönde değişim meydana geldiğini belirtmiştir. İletişim becerilerine ilişkin bir başka sonuç, öğretmen adaylarının uygulama sürecinde beden dili kullanma becerisini artırmış olmasıdır. Atav vd (2014), Sevim (2013) ve Kazu (1996) da yaptığı çalışmada mikro öğretim tekniğinin beden dili veya sözel olmayan iletişim becerilerini geliştirmede önemli bir uygulama olduğundan söz etmiştir. Araştırmanın başka bir sonucu ise öğretmen adaylarının kendilerine olan güvenin artmasıyla birlikte derslerde daha güçlü bir ses tonu kullanarak konuşmaya başlamış olmasıdır. Bilen (2014), Görgen (2003) ve Kazu’nun (1996) çalışmalarında da, uygulanan mikro öğretim tekniği ile birlikte öğretmen adaylarının derslerde ses tonunu dikkatli ve etkili kullanmaya çalıştığı belirtilmiştir.

Nitelikli öğretmenlerde bulunması gereken özelliklerden birisi de dersi iyi planlayabilmektir. Eğitim-öğretim sürecinde amaçlara kolay ulaşabilmek öğretim etkinliklerinin planlı olmasıyla mümkün olacaktır. Yapılan uygulamaya ilişkin öğretmen adaylarından alınan görüşler, mikro öğretim tekniğinin dersi planlama becerisine olumlu yönde etki ettiği sonucunu ortaya koymuştur. Bu sonuç, mikro öğretim tekniği uygulanarak yapılan birçok araştırma Bilen (2014), Sevim (2013), Aydın (2013), Erdem vd. (2012), Kazu (1996), Külahçı (1994) sonucu ile de desteklenmektedir.

Bir başka araştırma sonucu, öğretmen adaylarının süreyi etkili kullanabilme durumuna ilişkindir. Alınan görüşlere göre, mikro öğretim tekniğinin süreyi kullanma becerisini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Benzer birçok araştırma sonucunun da Karataş ve Cengiz (2016), Erdem vd. (2012), Umuzdaş (2010), Kazu (1996), Külahçı 1994) yukarıdaki sonuçla örtüştüğü görülmektedir. Adaylar, ders süresinin kısa olmasından ötürü uygulamanın ilk evrelerinde süreyi ayarlayamadığını, ilerleyen derslerde ise çabuk düşünüp süreyi verimli kullandığını belirtmiştir. Karataş ve Cengiz (2016), mikro öğretim tekniği uygulanan “özel öğretim yöntemleri 2” dersinde öğretmen adaylarının deneyimsiz olması ve heyecan yaşaması gibi nedenlerden ötürü süre kullanımında sorunlar yaşadığını fakat uygulamanın sonraki deneyimlere yönelik fayda sağladığını belirtmiştir.

Nitelikli bir öğretmenin en önemli özelliklerinden biri de yaratıcılıktır. Uygulamaya ilişkin alınan görüşlere göre öğretmen adayları mikro öğretim tekniğinin yaratıcılık yönlerini güçlendirdiğini belirtmiştir. Duban ve Fidan’ın (2015) araştırması da bu sonucu desteklemiş, mikro öğretim uygulamalarının öğretmen adayları için iyi bir mesleki hazırlık olacağını ve yaratıcılıklarını geliştirmelerine yönelik katkılar sağlayacağını ifade etmiştir. Araştırmanın konuya ilişkin en dikkat çeken sonucu mikro öğretim tekniği uygulanarak yapılan derslerde öğretmen adaylarının konuları özellikle yaşamla ilişkilendirerek somutlaştırmaya çalıştığı ve akılda kalıcı örneklere yöneldiğidir. Fakat bazı çalışmalar incelendiğinde (Karataş ve Cengiz, 2016) kimi öğretmen adaylarının konuyu yaşamla ilişkilendirme konusunda kendilerini yetersiz hissettiği yönünde görüş bildirdiği görülmüştür.

Eğitim-öğretim süreçlerinde sınıf içindeki davranışları belli kurallarla sınırlandırmak oluşturulan düzeni koruyabilmek açısından yararlı olacaktır. Bu durum hem öğrenciler hem de öğretmenler için geçerlidir. Öğretmen adayları konuya ilişkin görüşlerinde, mikro öğretim uygulamasının ders disiplini sağlayabilmeye yönelik etkisinin olumlu olduğunu belirtmiştir. Bu sonucu destekler nitelikte olan Umuzdaş’ın (2010) yaptığı çalışmada da tüm öğretmen adayları disiplin konusundaki becerilerinin arttığı yönünde görüş bildirmiştir. Bu görüşler araştırmanın bu yöndeki genel sonucunu desteklemektedir. Ayrıca derslerin kısıtlı sürelerde olmasından ötürü adayların sınıf içi etkinlikleri gerçekleştirmek için çabuk hareket ettiği, öğrencinin hatalarını düzeltilmesi ve geribildirimler için zaman tanıdığı da araştırmanın bu yönüne ilişkin diğer sonuçlarıdır.

Araştırmanın başka bir sonucu, mikro öğretim tekniği uygulamaları sürecinde öğretmen adaylarının araç-gereç kullanımına ilişkin görüşleri ile tespit edilmiştir. Alınan görüşlere göre uygulamanın araç-gereç kullanma becerilerini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte adaylar, alanlarına ilişkin araç-gereçleri öğretme-öğrenme sürecinde daha sık ve bilinçli kullanmaya başladığını, dersin gidişatına göre farklı araç-gereçlere yöneldiğini ve öğretim hedeflerine yönelik ilgili materyallerin dersten önce hazır edilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Aydın (2013) da çalışmasında mikro öğretim uygulaması öncesinde sınıftaki öğretim ekipmanlarının gözden geçirilmesi gerektiğini ifade ederek bu sonucu desteklemiştir. Karataş ve Cengiz (2016) yaptıkları çalışmada bazı öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamaları sürecinde öğretim teknolojilerine ilişkin materyallerden yeteri kadar yararlanmadığı düşüncesine sahip olduğunu belirtmiştir. Bu durumun öğretmen adaylarının öğretim yöntem ve metotlarına uygun materyal kullanmayı bilmelerinden kaynaklandığını ifade etmiştir. Külahçı (1994) da mikro öğretim uygulamalarında ilgili araç-gereçlerin mutlaka bulundurulması ve adaylara kullandırılması gerektiği yönünde önerilerde bulunmuştur.

#### 4.2. İkinci Amaca İlişkin Sonuçlar ve Tartışma

Fakültelerin öğretmenlik mesleğine ilişkin bilim dallarında farklı konu alan bilgisine dayalı eğitim-öğretim programları uygulanmaktadır. Müzik eğitimi bilim dallarında ise ağırlıklı olarak uygulamalı derslerin yürütüldüğü bilinmektedir. Keman eğitimi ve öğretimi, mevcut uygulamalı derslerden bir olan "bireysel çalgı eğitimi" dersinin bir boyutudur. Müzik eğitimi alanına ilişkin mesleki eğitim kurumlarında bu dersleri nitelikli bir şekilde yürütecek dal/branş öğretmenlerine ihtiyaç vardır. Bu temel düşünceden hareketle öğretmen adaylarının mikro öğretim tekniği uygulamaları sonucunda keman öğretmenliğine ilişkin hangi beceri ve düşüncelerinde ne yönde değişiklik olduğu "Mikro Öğretim Tekniğine İlişkin Görüş Alma Formu" yoluyla tespit edilmeye çalışılmıştır.

Alınan görüşlere göre, keman derslerinde uygulanan mikro öğretim tekniği, öğretmen adaylarının keman çalışmaya ilişkin motivasyonunu ve keman öğretmenliğine yönelik özgüvenini artırmıştır. Bununla birlikte adayların müzik dilini kullanabilme ve keman çalma becerilerinde de olumlu yönde değişiklik olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca tüm öğretmen adayları keman öğretmenliğini hevesle ve severek yapmak istediği yönünde görüş bildirmiştir.

Öğretmenlerin mesleki anlamda yüksek bir motivasyona sahip olması başta kendisini olmak üzere tüm öğrencilerini de dinamik bir tutuma itecektir. Adaylardan alınan görüşlere bakıldığında, mikro öğretim tekniği uygulamasının keman çalışmaya ilişkin motivasyonu olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Umuzdaş'ın (2010) viyolonsel öğretmen adayları üzerinde yaptığı mikro öğretim uygulamasında da tüm adaylar uygulamanın motivasyona olumlu etkisi olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Alınan en çarpıcı görüşler, adayların daha fazla sorumluluk hissederek dikkatli bir çalışma yöntemine yönelmeleri olmuştur. Bu sonuç, adayların uygulamalar sürecinde öğretmenlik mesleğini önemli derecede benimsediği, alana ilişkin öğrencilere karşı iyi bir model olmayı düşündüğü kanısı doğurmaktadır. Yazıcı (2009) da yaptığı bir çalışmada, öğretmenlerin kariyer gelişimlerinin motivasyonları ve tutumları ile ilişkili olduğunu, kariyer sürecinin sağlıklı şekilde ilerlemesi için de mesleğin gerektirdiği yeterliklere sahip olunması gerektiğini ifade etmiştir.

Öğretmenlerde bulunması gereken başka bir özellik de mesleki bilgi ve beceriler yardımıyla oluşan özgüvendir. Öğretmen adaylarından alınan görüşler ışığında mikro öğretim tekniği uygulamasının keman öğretmenliğine ilişkin özgüveni artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Adaylar, keman öğretmenliği yapabilmeye yönelik inancının arttığını, mevcut becerileri fark edip eksik yanlarını tamamlama yoluna gittiğini ve bu sayede uygulamanın en önemli kazanımının özgüven artışı olduğunu ifade etmiştir. Yapılan bir çalışmada da (Ananthakrihnan, 1993) mikro öğretim tekniği yoluyla öğrenmeyi gerçekleştiren öğretmenlerin özgüveninin artacağı ifade edilmiştir. Sevim (2013), Şen (2009) ve Kuran (2009) da öğretmen adayı görüşlerine yer verdiği araştırmalarında mikro öğretim tekniğinin adayların mesleki özgüvenini olumlu yönde etkilediğine ilişkin sonuçlara ulaşmıştır. Ayrıca Erdemir vd. (2009) teknolojik araç-gereçlerin kullanılmasına yönelik yaptığı bir çalışmada, öğretmenlere öğrencilik yıllarında veya hizmet öncesinde teknoloji kullanımı konusunda yeterli bilgi ve beceri kazandırılmadığını, bundan dolayı bu konuya ilişkin özgüvenin oluşmadığını belirtmiştir. Bu sonuç, mikro öğretimin özellikle hizmet öncesinde yapılmasının özgüven kazanımı için ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Bireyler, belli konular üzerinde konuşup anlaşılabilir için ortak bir dile ihtiyaç duyar. Bu durum öğretim etkinliklerinin yapıldığı sınıf ortamları için de geçerlidir. Müzik eğitimi alanında da müzik dili diye tabir edilen, işaret ve terimlerden oluşan yazı ve konuşma dili mevcuttur. Öğretmen adaylarından alınan görüşlere göre mikro öğretim tekniği uygulaması müzik dilini kullanabilmeye ilişkin becerilerde

artış sağlamıştır. Bir öğretmen adayı ise uygulamanın konuya ilişkin bir katkısının olmadığı yönünde görüş belirtmiştir. Adaylar uygulama sürecinde müzik dilini etkin kullanmaya çalıştığını, zamanla bu yönlerini geliştirdiğini, bilmediği işaret ve terimleri öğrenme yoluna gittiğini ifade etmiştir. Yeşildere (2007) de matematiksel alan dili kullanımına ilişkin yaptığı çalışmada, öğretmenlerin kendi alanlarına ait bilgilere yeterli düzeyde sahip olmasının, öğrencilerin öğrenmelerine etki eden önemli faktörlerden biri olduğunu sonucunu bildirmiştir. Bu sonuç, keman öğretiminde mikro öğretim tekniği uygulaması yoluyla müzik dilini kullanmaya ilişkin yukarıdaki sonuçları desteklemektedir.

Araştırmanın bir başka sonucu, yapılan uygulamanın öğretmen adaylarının keman çalma becerilerini ne yönde etkilediğini tespit etmeye ilişkindir. Alınan görüşlere göre adayların öğretmen rolünde olmaları keman çalmaya ilişkin bazı davranışlara dikkat etmelerini sağlamıştır. Araştırmada öğretmen adaylarının, mikro öğretim uygulamaları sürecinde entonasyona (ses temizliğine) ve teknik davranışlara yönelik kontrollü olmaya çalıştığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca adaylar, öğrencilerine çalarak gösterme sürecinde dikkatlerini koruyarak yüksek konsantrasyon içinde bulunduğunu belirtmiştir. Umuzdaş'ın (2010) viyolonsel öğretmen adayları üzerinde yaptığı mikro öğretim uygulaması, adayların doğru tartım ve teknikle temiz nota çalma, akıcı, dinamik ve rahat çalabilme becerilerini olumlu yönde etkilemiştir. Çalışmaların bu sonuçları birbirini destekler niteliktedir.

Diğer bir araştırma sonucunu ise mikro öğretim tekniği uygulaması sonunda öğretmen adaylarının keman öğretmenliğine ilişkin düşünceleri oluşturmaktadır. Uygulama sürecinde öğretmen rolünde olan adaylardan alınan görüşler doğrultusunda, adayların, bu deneyimle birlikte keman öğretmenliğini sevdiği, öğretebilme duygusunun gurur verici olduğunu hissettiği, keman öğretmenliğine ilişkin motivasyonlarının arttığı ve mesleğe daha çok yaklaştığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğretmen adayı görüşlerine göre bu sonucu destekleyen bir çalışmada da (Kuran, 2009), mikro öğretim tekniğinin mesleği sevmeye yardımcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte Atav vd.'nin (2014) araştırma sonuçlarında da mikro öğretim uygulamalarının daha fazla yapılması gerektiği, çünkü bu tür uygulamaların mesleğe karşı düşünceleri olumlu şekilde geliştirdiği belirtilmiştir.

## KAYNAKLAR

Açıkgöz, Kamile, Ü. (2009). Etkili Öğrenme ve Öğretme. (8. Baskı). İzmir: Biliş Eğitim.

Akbulut, Efe. (2006). Günümüz müzik eğitimcisi nasıl olmalıdır?. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 20 (20), 23-28.

Allen, Dwight. (1980). Microteaching: a personal review. British Journal of Teacher Education, 6 (2), 147-151.

Ananthakrishnan, Nilakantan. (1993). Microteaching as a vehicle of teacher training-its advantages and disadvantages. Jawaharlal Institute of Postgraduate Medical Education and Research, Pondicherry, 39 (3), 142-143.

Angı, Eda, Ç., ve Birer, Hamzaoğlu Aysun R. (2013). Keman öğretiminde karşılaşılan entonasyon problemleri ve çözüm önerileri. Sanat Eğitimi Dergisi, 1 (2), 48-69.

Atav, Esin., Kunduz, Nazan ve Seçken, Nilgün. (2014). Biyoloji eğitiminde mikro öğretim uygulamalarına dair öğretmen adaylarının görüşleri. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24 (4), 1-15.

Aydın, İnyet. (2016). Öğretimde Denetim. (6. Baskı). Ankara: Pegem Akademi

Barışeri, Nurtuğ. (2002). Müzik eğitimi ve sınıf yönetimi. Uluslar arası "Avrupa'da ve Türk Cumhuriyetlerinde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi". Ankara: 109-131.

Bilen, Kadir. (2014). Effect of micro teaching technique on teacher candidates' beliefs regarding mathematics teaching. Procedia Social and Behavioral Sciences, 174, 609-616.

Bulut, Kenan. (2015). Mikro Öğretim Tekniğinin Türkçe Öğretmen Adaylarının Konuşma Beceri ve Kaygılarına Etkisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Büyükaksoy, Feridun. (1997). Keman Öğretiminde İlkeler ve Yöntemler. Ankara: Armoni Yayınları.

Çelikten, Mustafa., Şanal, Mustafa ve Yeni, Yeliz. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19, 207-237.

Demirel, Özcan. (2006). Öğretme Sanatı. (10. Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.

Dilekmen, Mücahit, Başcı, Zeynep ve Bektaş, Fatih. (2008). Eğitim fakültesi öğrencilerinin iletişim becerileri. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12 (2). 223-231.

Duban, Nil, ve Fidan, Kurtde N. (2015). Öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarına bakışı. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 8 (41), 949-959.

Erdem, Emine., Erdoğan, Işık Ü., Ozkay, Özyalçın Ö. ve Yılmaz, Ayhan. (2012). Kimya eğitiminde mikro öğretim yönteminin etkililiği ve öğrenci görüşleri. 10. Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi, Niğde.

Erdemir, Naki., Bakırcı, Hasan., Eyduran, Ecevit. (2009). Öğretmen adaylarının eğitimde teknolojiyi kullanabilme özgüvenlerinin tespiti. Türk Fen Eğitimi Dergisi, 6 (3), 99-108.

Gedikli, Erdem. (2007). Müzik Eğitimi. (2. Baskı). Bursa: Ezgi Kitabevi.

Görgen, İzzet. (2003). Mikro öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının sınıfta ders anlatımına ilişkin görüşleri üzerine etkisi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 56-63.

Güven, İsmail. (2004). Etkili bir öğretim için öğretmenlerden beklenenler. Milli Eğitim Dergisi, 164, 1-10.

Ismail, Sadiq, Abdulwahed, A. (2011). Student teachers' microteaching experiences in a preservice english teacher education program. Journal Of Language Teaching And Research. 2 (5), 1043-1051.

Karataş, Özgür F., Cengiz, Canan. (2016). Özel öğretim yöntemleri-2 dersinde gerçekleştirilen mikro-öğretim uygulamalarının kimya öğretmen adayları tarafından değerlendirilmesi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 24 (2), 565-584.

Kazu, Hilal. (1996). Öğretmen Yetiştirmede Mikro Öğretim Tekniğinin Etkililiği (F.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Örneği). Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Kızıltepe, Zeynep. (2002). İyi ve etkili öğretmen. Eğitim ve Bilim Dergisi, 27 (126), 10-14.

Kuran, Kezban. (2009). Mikro öğretimin öğretmenlik meslek bilgi ve becerilerinin kazanılmasına etkisi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6 (11), 384-401.

Küçükahmet, Leyla. (2014). Öğretim İlke ve Yöntemleri. (26. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Külahaçlı, Şadiye, G. (1994). Mikro öğretimde firat üniversitesi teknik eğitim fakültesi deneyimi 2. değerlendirme. Eğitim ve Bilim, 36-44.

Moore, Kenneth D. (2003). Öğretim Becerileri. (Çeviren: Nizamettin Kaya).

Orhaner, Emine, ve Hussein, Azize T. (2007). Ticaret ve Turizm Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Paliç, Günay, ve Keleş, Esra. (2011). Sınıf yönetimine ilişkin öğretmen görüşleri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 17 (2), 199-220.

Parasız, Gökalp. (2009). Eğitim müziği eksikli keman öğretiminde kullanılmakta olan çağdaş türk müziği eserlerinin tespitine yönelik bir çalışma. Sanat Dergisi, 19-24.

Pehlivan, Baykara K. (2005). Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. İlköğretim-Online, 4 (2), 17-23.

Peker, Murat. (2009). Genişletilmiş mikro öğretim yöntemleri hakkında matematik öğretmen adaylarının görüşleri. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7 (2), 353-376.

Sarpkaya, Ruhi. (2005). Bir Meslek Olarak Öğretmenlik. (Editör: M. Gürsel, M. Hesapçoğlu). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. (2.Baskı). Ankara: Eğitim Kitabevi Yayınları.

Say, Ahmet. (1992). Müzik Ansiklopedisi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, Ahmet. (2001). Müziğin Kitabı. (1. Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Seferoğlu, Süleyman S. (2004). Öğretmen yeterlikleri ve meslekî gelişim. Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi, 5 (58).

Sevim, Serkan. (2013). Mikro öğretim uygulamasının öğretmen adayları gözüyle değerlendirilmesi. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 21, 303-313.

Sönmez, Veysel, ve Alacapınar Füsün, G. (2018). Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri.(5. Baskı) Ankara: Anı Yayıncılık

Sulak, Hacı. Pilten, Önder., Doğan, Ahmet., Sulak, Hidayet. (2009). Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması. (2. Baskı). Konya: Eğitim Akademi.

Sünbül, Ali, M. (1996). Öğretmen niteliği ve öğretimdeki rolleri. 2 (1), 597-607.

Şen, Ahmet, İ. (2009). Akran-mikro öğretimin öğretmen yetiştirme programındaki etkisinin araştırılması. Eğitim ve Bilim, 34 (151), 165-174.

Şen, Şenay, H. ve Erişen, Yavuz. (2002). Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanlarının etkili öğretmenlik özellikleri. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22 (1), 99-116

Şendurur, Yılmaz. (2001). Keman eğitiminde etkili öğrenme - öğretme yöntemleri. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21 (3), 145-155.

Tatar, Mustafa. (2004). Etkili öğretmen. Yüzyüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(11).

Terzi, Ali, R. (2002). Sınıf yönetimi açısından etkili öğretmen davranışları. Milli Eğitim Dergisi, (155-156).

Uçan, Ali. (1996). Ülkemizde Müzik Öğretimine Genel Bir Bakış. (Hazırlayan: Ahmet Say). Müzik Öğretimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 115-133.

Umuzdaş, Serpil. (2010). Mikro Öğretim Yönteminin Viyolonsel Öğretmeni Adaylarının Öğretim Becerilerine ve Viyolonsel Dersine İlişkin Tutumlarına Etkisi. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

Uslu, Mustafa. (2012). Nitelikli keman eğitimine yönelik yaklaşımlar. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 1 (4), 1-11.

Yağışan, Nihan. (2008). Keman Çalmanın Biyomekanik Analizi. Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları

Yapıcı, Mehmet, ve Gülveren, Hakan. (2007). Öğrenci Açısından Öğretmen Nitelikleri. <http://myapici.blogspot.com/2007/04/renci-asndan-retmen-nitelikleri.html>, Erişim Tarihi; 09.06.2017.

Yazıcı, Hikmet. (2009). Öğretmenlik mesleği, motivasyon kaynakları ve temel tutumlar: kuramsal bir bakış. Kastamonu Eğitim Dergisi, 17 (1), 33-46

Yeşildere, Sibel. (2007) İlköğretim matematik öğretmen adaylarının matematiksel alan dilini kullanma yeterlikleri. Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi, 24 (2)

Yetim, Azmi, A. ve Göktaş, Zekeriya. (2004). Öğretmenin mesleki ve kişisel nitelikleri. Kastamonu Eğitim Dergisi, 12 (2), 541-550.

Yıldırım, Ali, ve Şimşek, Hasan. (2006). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldızlar, Mehmet. (2013). Öğretim İlke ve Yöntemleri. (4. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

